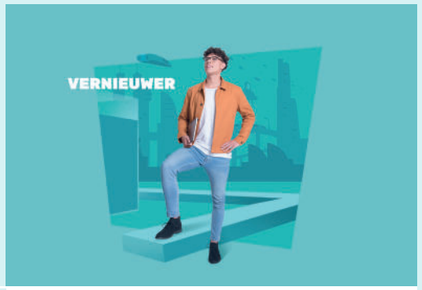
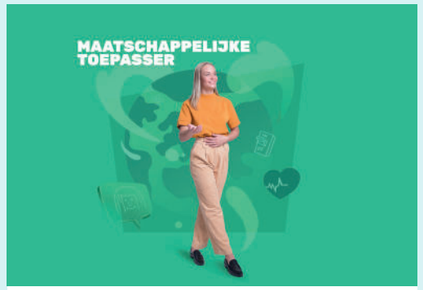
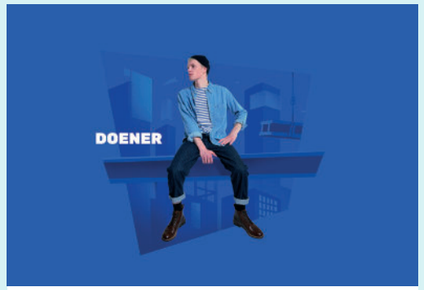
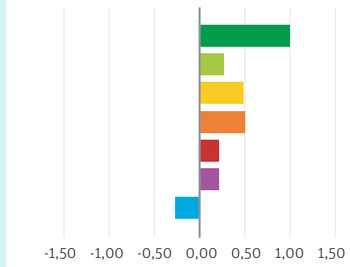
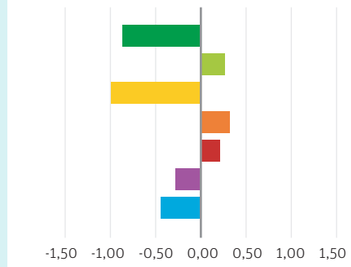
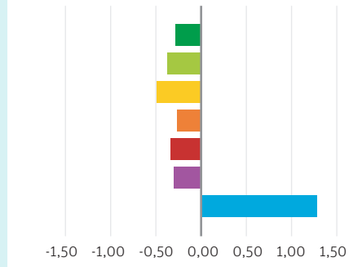
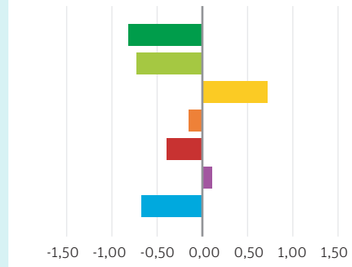
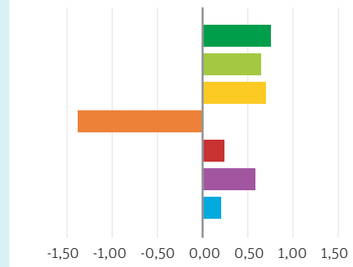
Dit document is gedownload door () op November 17, 2026.
Mag niet gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

BÈTA& TECHMENTALITY
Maak onderwijs dat raakt

	VERNIEUWER	MAATSCHAPPELIJKE TOEPASSER	DOENER	ONTDEKKER	CREATIEVE MAKER
					
ZO HERKEN JE DIT TYPE IN ÉÉN OOGOPSLAG	‘Ik vind het heel leuk om met technologie bezig te zijn en ik ben er ook goed in. Ik denk dat technologie steeds belangrijker wordt in onze samenleving en zie volop kansen. Het lijkt me leuk om nieuwe toepassingen te verzinnen. Dan kun je echt trots zijn op wat je doet en daar erkenning voor krijgen.’	‘Ik ben nog niet heel erg technisch geïnteresseerd, en ik ben er ook niet goed in. Volgens mij ben ik gewoon niet geboren voor de exacte vakken, dat heb je in je of niet. Mijn interesse gaat meer uit naar maatschappelijke vraagstukken.’	‘Ik vind techniek en technologie best oké, maar de hele theoretische achtergrond boeit me niet zo. Hoeveel ik later ga verdienen en of ik daarmee aanzien krijg is niet zo belangrijk. Dat ik mijn handen uit de mouwen kan steken en lekker bezig kan zijn wel!’	‘Ik ben nog wat zoekende naar de richting die bij me past. Misschien is dat iets met techniek, maar het kan ook iets in de zorg of iets economisch zijn. Ik denk ergens ook dat ik misschien niet slim genoeg ben voor techniek. Verder denk ik dat we goed moeten nadenken over de rol die techniek speelt in onze wereld, voor wat betreft mogelijkheden maar ook eventuele beperkingen.’	‘Techniek is mijn hobby. Technische vakken gaan me dan ook makkelijk af. Welke waardering of status mijn technische talent me oplevert, vind ik niet zo belangrijk. Wat ik doe moet wel nuttig zijn voor de maatschappij.’
ZO SCOORT DIT TYPE OP DE VERSCHILLENDE DIMENSIES De zeven factoren: Zelfvertrouwen in bèta en techniek Vertrouwen in technologische vooruitgang Interesse in nieuwe technologie Waardering en erkenning Maatschappelijke betrokkenheid Techniek is te leren Praktische gerichtheid					
ZO KIJKT DIT TYPE NAAR TECHNIEK	Deze leerlingen denken dat het toekomst-perspectief in de techniek goed is en dat je er veel kanten mee op kunt. Zij koppelen techniek vooral aan innovatie, de toekomst en vooruitgang.	Dit type leerling deinst een beetje terug als het over techniek gaat en denkt bij voorbaat dat het voor hem of haar te complex of saai zal zijn. Voorbeelden van wat ze zélf met techniek kunnen doen zien ze thuis en op school niet gauw voorbijkomen.	Dit type leerling associeert techniek vooral met ambachtelijke beroepen als monteur, elektricien, timmerman en bouwvakker. Zij hebben nog niet het idee dat techniek een grote rol speelt in de samenleving. Ze vinden het jammer dat ze op school weinig zelf aan de slag mogen met techniek. Wiskunde is in hun ogen iets héél anders dan techniek; het liefst maken ze dingen of doen ze leuke proefjes.	Deze leerlingen staan redelijk neutraal tegenover techniek en krijgen ook niet meteen allerlei associaties bij de term. Van high-tech voorbeelden als robots, drones etc. raken ze wel enthousiast. Maar of ze zelf een technische opleiding zouden aankunnen of waar hun technische talenten liggen? Daar hebben ze nog geen idee van.	Deze leerlingen vinden techniek heel boeiend en zien het als middel om grote maatschappelijke uitdagingen op te lossen, bijvoorbeeld op het gebied van klimaat of duurzaamheid. Zij zien techniek als cool, creatief, uitdagend en makkelijk.
ZO MAAK JE TECHNIEK EN TECHNOLOGIE IN JULLIE ONDERWIJS VOOR DIT TYPE INTERESSANT	Daag vernieuwers uit met opdrachten waarbij praktijk en theorie met elkaar worden verweven. High-tech contexten zullen hen aanspreken. Zorg dat zij zelf aan de slag kunnen met ontwerpen en creëren. Toekomstige technische ontwikkelingen en de impact hiervan inspireren hen. Deze leerlingen krijgen vleugels wanneer ze hun creaties mogen presenteren of delen.	Laat maatschappelijke toepassers ontdekken hoe zij techniek kunnen inzetten om het leven van mensen te verbeteren. Bedenk hoe je rekening kunt houden met hun onzekerheid over hun bètavermogens en technische capaciteiten. Laat dit type leerling zien en ervaren dat ze het wél kunnen. Geef opdrachten altijd een aansprekende (maatschappelijke) context mee (via bijvoorbeeld de 7 werelden van techniek). Zo maak je de vakinhoud voor hen relevant en leuk.	Doeners willen het liefst eerst aan de slag en daarna pas leren over de onderliggende principes en formules. Ontwikkel leuke praktijkopdrachten waar de leerlingen zelf mee aan de slag kunnen. Techniek moet vooral niet moeilijker gemaakt worden dan het is. Maak het voor hen toegankelijk en zo concreet mogelijk.	Ontdekkers willen meer met hightech-voorbeelden in aanraking komen. Door met spannende nieuwe technieken aan de slag te gaan, kunnen ze ontdekken wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Denk bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van games, of aan andere creatieve uitdagingen waarin ze hun geest de vrije loop kunnen laten. Laat ze niet alleen maken, maar ook ontwerpen, ondernemen of nadenken over de gebruikers van techniek. Geef positieve feedback en beloon vooruitgang.	Laat creatieve makers aan de slag gaan met nieuwe en uitdagende technologie. Voorkom dat ze zich blind staren op de techniek zelf. Combinaties van techniek en media, ICT en/ of wetenschap enthousiasmeren hen. Blijf hen uitdagen. Geef daarbij veel ruimte om zelf te ontdekken, want deze leerlingen haken af als die ruimte ontbreekt. Bedenk een mooie opdracht waarbij dit type leerling zelf kan nadenken over een oplossing voor een technische vraag.
ZO MAAK JE LOB EN WERVING VOOR TECHNISCHE PROFIELEN EN OPLEIDINGEN ‘TYPE-PROOF’	Maak gebruik van het enthousiasme voor techniek wat bij deze leerlingen al leeft en begeleid hen bij het maken van de juiste loopbaankeuzes. Tech-bedrijven zoals Apple en Tesla hebben een grote aantrekkingskracht op deze leerlingen. Zet ze in de spotlight en laat de jongeren ervaren hoe het is om bij zo’n bedrijf te werken. Geef iemand die in zo’n bedrijf is opgeklommen of met iets unieks en veelbelovends bezig is een mooie plek binnen jullie LOB-activiteiten. Benadruk carrièreperspectieven en besteed aandacht aan salaris en aanzien.	Werk met rolmodellen en verhalen die niet voldoen aan het standaard technische plaatje-denk aan technologie in de zorg. Hoe kunnen jullie deze leerlingen verrassen? De context voor deze leerlingen is belangrijker dan de technische handeling. Bij een zorgrobot is niet de robottechnologie interessant, maar wat de robot kan betekenen voor mensen die ziek of behoeftig zijn. Kijk goed naar de capaciteiten van deze leerlingen en stimuleer het zelfvertrouwen: is die richting werkelijk zo lastig voor hen als zij denken? Besteed aandacht aan de doorgroeimogelijkheden en baankansen bij technische beroepen.	Laat rolmodellen aan het woord die hun motivatie en voldoening halen uit het doen en zelf maken. Denk bijvoorbeeld aan bevlogen monteurs of ingenieurs die vertellen over wat ze maken, hoe ze dat doen en hoe hun werkdag eruitziet. Zet jongeren zelf aan de slag met spannende opdrachten. Heb het niet zozeer over techniek als wel over ‘maken’. Laat deze leerlingen kennismaken met moderne technieken en innoverende bedrijven wat hen motiveert voor een technische praktijkopleiding te kiezen.	Laat deze leerlingen zien en ervaren dat je met techniek en technologie veel kanten op kunt en geef een breed scala aan voorbeelden. Jongeren die het nog niet zo goed weten, zullen namelijk niet snel voor een richting kiezen die te specifiek aanvoelt. Laat ze bij werving voor een profiel of opleiding dus ook heel bewust de diverse specialisaties zien waar ze op een later moment nog voor kunnen kiezen.	Laat zien hoe techniek oplossingen voor uitdagende (maatschappelijke) problemen biedt en wat voor gave nieuwe ontwikkelingen er zijn. Bevestig het positieve beeld dat zij al hebben en daag hen uit tijdens activiteiten. Leg bijvoorbeeld vanuit lesinhoud en interessante vraagstukken de link naar opleidingen en bedrijven die zich met deze vragen bezig houden. Laat leerlingen stapsgewijs ontdekken welke opleidingen er zijn en wat het best bij hen past. Zij zullen enthousiast worden van het idee om ooit specialist te kunnen worden.